

Monumentnummer*: 512081

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 27 juni 2005
Kadaster deel/nr 82939/7

Woonplaats* Scherpenzeel
Gemeente* Scherpenzeel
Provincie* Gelderland

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Scherpenzeel	E			3859
Scherpenzeel	E			3924
Scherpenzeel	E			3923
Scherpenzeel	E			3922
Scherpenzeel	D			3696
Scherpenzeel	E			3300
Scherpenzeel	E			2398
Scherpenzeel	D			2564
Scherpenzeel	E			2823
Scherpenzeel	E			2136

Omschrijving**

Onderdeel 2

Omschrijving

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG. Het ontwerp van het park dateert uit 1859. Het huidige park met zijn landschappelijke aanleg, open grasvelden, boom- en bospartijen, serpentinevijvers, kronkelige paden en zichtassen is vrijwel volgens het bewaard gebleven ontwerpplan van Van Lunteren uitgevoerd. De vroegere grachten zijn daartoe vergraven. Er hebben zich geen grote wijzigingen voorgedaan en het is daarmee een bijzonder gaaf bewaard gebleven 19de-eeuws landschapspark. Het park is ca zeven ha groot en heeft een gebogen vorm met een uitloper naar de zuidzijde. De afrastering bestaat uit eenvoudige spijlenhekwerken (zie hiervoor

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

onderdeel 6). Er waren oorspronkelijk zes toegangen, nu nog vijf. Het park kent enkele duidelijk herkenbare en functionele zichtassen. Vanuit het huis zijn er twee assen naar de Burgemeester Royaardslaan, twee naar de oostzijde en één naar de zuidzijde. De laan die vanaf het poorthuis richting huis Scherpenzeel loopt, dateert al van de 17de eeuw. Het padenstelsel wordt gekenmerkt door de hoofdtoegang vanaf de Burgemeester Royaardslaan, een gebogen pad, met klinkers; enkele halfverharde wandelpaden ten oosten van het huis en kleinere paden tussen de open ruimten. In het ontwerp spelen de vijvers een belangrijke rol, namelijk de waterpartij (voormalige gracht) om het huis heen, de serpentinevijver ten westen van het huis en een langgerekte waterpartij langs de Burgemeester Royaardslaan. In het park zijn nog de resten van een moestuin herkenbaar aan de zuidzijde, evenals de fundamenteën van een ijskelder ten oosten van het huis (zie hiervoor onderdeel 7). De slingerende paden buiten de buitenplaats zijn ook naar ontwerp van Van Lunteren, waardoor het landgoed en de buitenplaats fraai in elkaar overvloeien.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG, behorend tot de buitenplaats Scherpenzeel, van bijzonder tuinhistorisch belang:

- wegens de ouderdom;
- wegens het gaaf bewaard landschapspark;
- wegens het opnemen van een oudere, 17de-eeuwse structuur (omgrachting en lanen) in het 19de-eeuwse park;
- als plaats in het oeuvre van S.A. van Lunteren;
- wegens de ensemblewaarde tussen gebouwen en park;
- wegens de betekenis voor de structuur van het dorp Scherpenzeel;
- wegens de diversiteit aan boomsoorten.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg